

АНАЛІЗ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА В УКРАЇНІ

Пацьорко Д.П., здобувач вищої освіти групи ПУА 2/1

Науковий керівник – Горобченко О.А. доцент

кафедри економіки підприємств

Миколаївський національний аграрний університет

Молоко і молочні продукти є невід’ємною частиною нашого життя, вони обов’язково повинні входити в раціон кожної людини, і є джерелом кальцію, а також містять в собі безліч корисних вітамінів та мікроелементів. Молочний жир надзвичайно необхідний для нормального росту і розвитку людини: його вітаміни і складові захищають організм від інфекційних захворювань, роблять шкіру еластичною і недоступною для проникнення мікробів, позитивно впливають на зір[1].

Проаналізувавши споживання молока та молочних продуктів у регіонах та загалом по всій Україні у період з 2000 по 2017 роки, зазначимо, що у 2017 році обсяги споживання молока та молочних продуктів на одну особу за рік істотно зменшилося в порівнянні з попередніми роками і склали – 200,0 кг, тоді як у 2016 році цей показник становив – 209,5 кг, що на 4,8% більше ніж у 2017 році, у 2015 році цей показник становив – 209,9 кг на одну особу за рік, у 2010 році – 206,4 кг, у 2005 році – 225,6 кг, що є найбільшим показником споживання за досліджуваний період, і на 12,8% більше ніж у 2017 році, у 2000 році споживання молока та молочних продуктів на одну особу за рік, склало – 199,1 кг, і це є найменшим показником споживання за весь досліджуваний період [2].

Такі темпи спостерігаються по всіх областях України, і це може бути зумовлене низкою різних факторів: скорочення виробництва молока, яке в свою чергу зумовлене зменшенням поголів’я худоби, зростання цін на молочну продукцію, зниження купівельної спроможності громадян тощо.

Проаналізувавши один із факторів, такий як виробництво молока, можемо зробити висновок, що цей фактор на рівні з низкою інших, чинить істотний вплив на споживання. Станом на 2017 рік виробництво молока в Україні склало 10280,5 тис. тон, для порівняння у 2016 році цей показник становив 10381,5 тис. тон, у 2015 році – 10615,4 тис. тон, у 2010 році – 11248,5 тис. тон, і у 2005 році виробництво молока склало – 13718,4 тис. тон, що знову ж таки є найвищим показником за досліджуваний період, і вказує на те, що за період з 2005 по 2017 роки, виробництво молока в Україні знизилося на 33,4% [2].

Спад рівня виробництва молока в Україні за період з 2000 по 2017 роки наведено на рисунку 1.

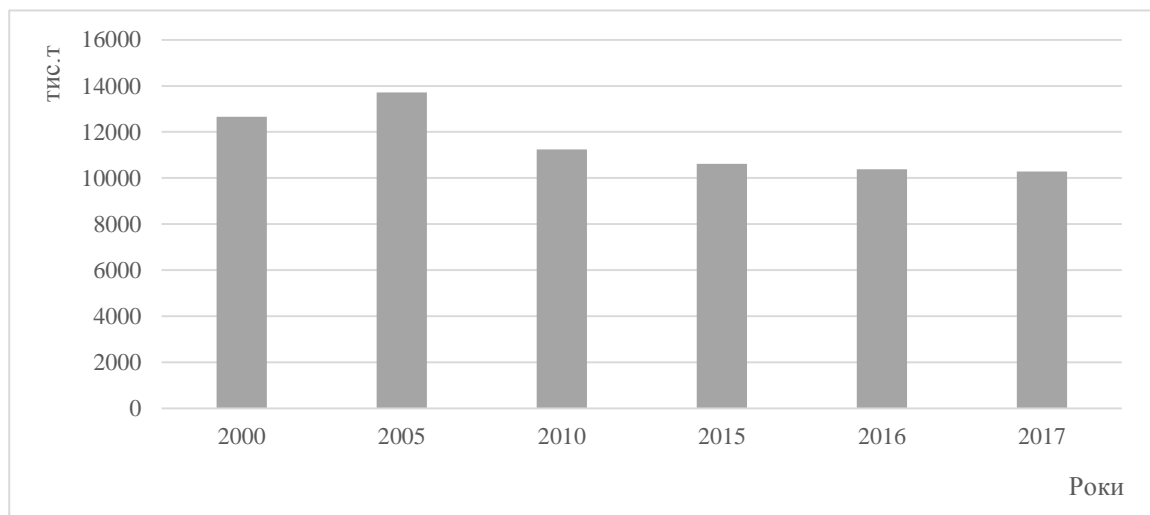

Рисунок 1 – Динаміка виробництва молока в Україні

Причиною зниження виробництва молока, перш за все, стало зменшення поголів'я корів, на що яскраво вказують статистичні данні, де у 2000 році поголів'я корів становило 4958,3 тис. голів, у 2005 році – 3635,1 тис. голів, у 2010 році – 2631,2 тис. голів, у 2015 році цей показник знизився до 2166,6 тис. голів, у 2016 році до 2108,9 тис. голів, і у 2017 році зменшення поголів'я корів в Україні досягнуло 2017,8 тис. голів, що в порівнянні з 2000 роком має надзвичайно велику різницю і зменшилося на 59,3% [2].

При дослідженні також виявлено, що зменшення виробництва молока та істотне зменшення поголів'я корів в Україні, не є пропорційним, і в ті роки де поголів'я іде на спад, виробництво молока має тенденцію до зростання. Тому було досліджено ще один вагомий фактор, який чинить суттєвий вплив на виробництво, і цим фактором є породний склад.

Породні особливості є одним із важливих чинників, що визначають молочну продуктивність. Сучасні спеціалізовані молочні породи мають високу продуктивність (чорно-ряба, українська чорно-ряба молочна, червона степова, українська червоно-ряба молочна, голштинська та ін.). Вони ефективно використовують корми. За повноцінної збалансованої годівлі на 1 кг молока витрачають 1 — 1,1 к. од. корму. Річні надої корів цього напрямку продуктивності становлять 3000 — 5000 кг молока з вмістом жиру 3,5 — 3,8 % і білка 3,1 — 3,4 % [3]. За рахунок цих особливостей вдається досягнути більш ефективного використання корму, а головне забезпечити більші об'єми виробництва молока незважаючи на високі темпи скорочення молочного поголів'я.

Проведений аналіз показує, що виробництво молока в Україні в період з 2000 по 2017 роки істотно зменшилося з 12657,9 тис. т. у 2000 році до 10280,5 тис. т. у 2017 році, тобто на 18.8%. Основними факторами, що чинять вплив на обсяг виробництва стали: чисельність поголів'я молочного стада та його породний склад. Перший в свою чергу має високі темпи скорочення і, відповідно, призводить до скорочення виробництва молока, але за рахунок другого фактора представляється можливим забезпечення більшого обсягу виробництва.

Список використаних джерел

1. Ринок молочної продуктивності в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.sworld.com.ua/konfer45/26.pdf>.
2. Сільське господарство Миколаївської області у 2017 році : статистичний збірник / Головне управління статистики у Миколаївській області / [під редакцією О.Г. Ковалюк]. — Миколаїв: 2018. — 210 с.
3. Молочна продуктивність корів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://buklib.net/books/34158/>.